

ბ. მუხაძის

ცხოვრებისა და მოღვაწეობის ძირითადი თარიღები

- 1879 წ.** 25 იანვარს დაიბადა ქ. თბილისში.
- 1886—1896 წწ.** სწავლობდა თბილისის სასულიერო სასწავლებელში.
- 1896—1902 წწ.** სწავლობდა თბილისის სასულიერო სემინარიაში.
- 1902—1908 წწ.** სწავლობდა ქ. ტომსკის უნივერსიტეტის სამკურნალო ფაკულტეტზე.
- 1908—1911 წწ.** ქ. ტომსკის უნივერსიტეტის სამკურნალო ფაკულტეტის საფაკულტეტო ქირურგიის კლინიკის ორდინატორია პროფ. ვ. მიშთან.
- 1911 წ.** დაიწყო დამოუკიდებელი ქირურგიული მოღვაწეობა ციმბირში, ჯერ ქ. მინუსინსკში, ხოლო შემდეგ ქ. კრასნოიარსკში და ქ. ტომსკში — რკინიგზის საავადმყოფოში.
— დაბრუნდა სამშობლოში და მიწვეულ იქნა ქ. ჭიათურის მრეწველთა საბჭოს საავადმყოფოს ქირურგიული განყოფილების გამგედ.
- 1912 წ.** პეტერბურგის სამხედრო-სამედიცინო აკადემიის სამეცნიერო საბჭოს სხდომაზე დაიცვა სადოქტორო დისერტაცია და პირველმა ქართველ ქირურგთა შორის მიიღო მედიცინის დოქტორის სამეცნიერო ხარისხი.
- 1913 წ.** ჭიათურის მრეწველთა საბჭოს მიერ გაგზავნილ იქნა სამეცნიერო მივლინებით უცხოეთში — ლონდონში, პარიზსა და ბერლინში.
- 1914—1918 წწ.** მუშაობდა თბილისის № 8 ცენტრალური ლაზარეთის ქირურგიული განყოფილების წამყვან ქირურგად.
- 1916 წ.** აქტიური მონაწილეობა მიიღო და იყო ერთ-ერთი ორგანიზატორი საქართველოს ექიმთა და ბუნებისმეტყველთა საზოგადოების დაარსებისა.

- 1918 წ.** აქტიური მონაწილეობა მიიღო და იყო ერთ-ერთი ინიციატორი და ორგანიზატორი თბილისის უნივერსიტეტის სამკურნალო ფაკულტეტის დაარსებისა.
- 1918—1919 წწ.** მუშაობდა თბილისის ტრავმატოლოგიური ინსტიტუტის დირექტორად.
- 1919 წ.** მუშაობდა თბილისის ყოფილი მიხეილის საავადმყოფოს ქირურგიული განყოფილების გამგედ.
— მუშაობდა თბილისის უნივერსიტეტის სამკურნალო ფაკულტეტის ზოგადი ქირურგიის კათედრის გამგედ.
— წაიკითხა პირველი ლექცია ზოგად ქირურგიაში.
- 1921—1948 წწ.** მუშაობდა სამკურნალო ფაკულტეტის პოსპიტალური ქირურგიის კათედრის გამგედ (1921—1930 წწ. თბილისის უნივერსიტეტში, ხოლო 1930—1948 წწ. თბილისის სამედიცინო ინსტიტუტში).
- 1922 წ.** ჩამოაყალიბა ოტო-რინო-ლარინგოლოგიური განყოფილება რესპუბლიკის ცენტრალურ კლინიკურ საავადმყოფოში.
- 1923 წ.** ჩამოაყალიბა თბილისის უნივერსიტეტის სტომატოლოგიური კლინიკა.
— არჩეულ იქნა სსრკ ქირურგთა ასოციაციის პრეზიდიუმისა და საქართველოს სსრ ჯანსაჩქომის სამეცნიერო საბჭოს წევრად.
— თბილისის უნივერსიტეტის საბჭოს მიერ გაგზავნილ იქნა სამეცნიერო მივლინებით რუსეთ-გერმანიაში.
- 1924—1925 წწ.** არჩეულ იქნა თბილისის უნივერსიტეტის სამკურნალო ფაკულტეტის დეკანად.
- 1925 წ.** ჩამოაყალიბა კბილის ტექნიკოსთა კურსები თბილისში.
- 1925—1937 წწ.** მუშაობდა საქართველოს სსრ ჯანსაჩქომის რესპუბლიკური ცენტრალური კლინიკური ინსტიტუტის დირექტორად.
- 1930 წ.** ჩამოაყალიბა ორთოპედიულ-ტრავმატოლოგიური განყოფილება რესპუბლიკის ცენტრალურ კლინიკურ ინსტიტუტში.
- 1932 წ.** ჩამოაყალიბა საქართველოს სისხლის გადასხმის ცენტრალური სადგური.
- 1933 წ.** ჩამოაყალიბა საქართველოს ექიმთა საზოგადოების ქირურგიული სექცია.
- 1934 წ.** ჩამოაყალიბა ონკოლოგიური განყოფილება რესპუბლიკის ცენტრალურ კლინიკურ ინსტიტუტში.

- 1935 წ.** ჩამოაყალიბა თორაკალური ქირურგიისა და ძვალ-სახსართა ტუმბერკულოზის განყოფილებები რესპუბლიკის ცენტრალურ კლინიკურ ინსტიტუტში.
- არჩეულ იქნა თბილისის ექიმთა დახელოვნების ინსტიტუტის სისხლის გადასხმის კათედრის იმამგედ.
  - არჩეულ იქნა ამიერკავკასიის ქირურგთა მეორე ყრილობის თავმჯდომარედ.
- 1935—1948 წწ.** საქართველოს სსრ ჯანსაჩქომის სისხლის გადასხმის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის დამაარსებელი და დირექტორია.
- 1939—1948 წწ.** არჩეულ იქნა მშრომელთა დეპუტატების თბილისის საქალაქო საბჭოს დეპუტატად.
- 1940 წ.** დაჯილდოვდა მედლით „ჯანდაცვის წარჩინებული“.
- 1941 წ.** დაინიშნა საქართველოს სსრ ევაკო-ჰოსპიტლების უფროს კონსულტანტად.
- მიენიჭა საქართველოს სსრ მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწის წოდება.
- 1942 წ.** დაჯილდოვდა სსრკ ჯანსაჩქომის საპატიო სიგელით.
- დაჯილდოვდა „საპატიო ნიშნის ორდენით“.
- 1943 წ.** დაჯილდოვდა „შრომის წითელი დროშის“ ორდენით.
- 1944 წ.** არჩეულ იქნა საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილ წევრად.
- არჩეულ იქნა სსრკ მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილ წევრად.
  - დაჯილდოვდა მედლით „კავკასიის დაცვისათვის“.
- 1945 წ.** დაჯილდოვდა მედლით „მამაცური შრომისათვის 1941—1945 წწ. დიდ სამამულო ომში“.
- დაჯილდოვდა მედლით „გერმანიაზე გამარჯვებისათვის 1941—1945 წწ. დიდ სამამულო ომში“.
- 1946—1948 წწ.** საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ექსპერიმენტული და კლინიკური ქირურგიისა და ჰემატოლოგიის ინსტიტუტის დამაარსებელი და დირექტორია.
- 1947 წ.** ჩამოაყალიბა საქართველოს ქირურგთა საზოგადოება.
- 1948 წ.** 8 ოქტომბერს გარდაიცვალა.

ОСНОВНЫЕ ДАТЫ ЖИЗНИ И ДЕЯТЕЛЬНОСТИ Г. М. МУХАДЗЕ

- 1879 г.** 25 января родился в г. Тбилиси.
- 1886—1896 гг.** Учился в Тбилисском духовном училище.
- 1896—1902 гг.** Учился в Тбилисской духовной семинарии.
- 1902—1908 гг.** Учился на лечебном факультете Томского ун-та.
- 1908—1911 гг.** Ординатор клиники факультетской хирургии лечебного факультета Томского ун-та у проф. В. М. Мыш.
- 1911 г.** Начал самостоятельную врачебную деятельность в Сибири, сначала в г. Минусинске, далее в г. Красноярске, позже в г. Томске — железнодорожной больнице.
- Вернулся на Родину и был приглашен в г. Чиатура зав. хирургическим отделением в больнице совета промышленников.
- 1912 г.** На заседании ученого совета Петербургской военно-медицинской академии защитил докторскую диссертацию и первый среди грузинских хирургов получил ученую степень доктора медицины.
- 1913 г.** Был послан Чиатурским Советом промышленников в научную командировку за границу — Лондон, Париж и Берлин.
- 1914—1918 гг.** Работал ведущим хирургом хирургического отделения Тбилисского центрального лазарета № 8.
- 1916 г.** Принял активное участие и был одним из организаторов создания Общества врачей и естествоиспытателей Грузии.

- 1918 г.** Принял активное участие и был один из инициаторов и организаторов создания лечебного факультета Тбилисского ун-та.
- 1918—1919 гг.** Директор Тбилисского травматического института.
- 1919 г.** Заведующий хирургическим отделением бывшей Михайловской больницы в г. Тбилиси.
- Заведующий кафедрой общей хирургии лечебного факультета Тбилисского университета.
  - Прочел первую лекцию по курсу общей хирургии.
- 1921—1948 гг.** Заведующий кафедрой госпитальной хирургии лечебного факультета (1921—1930 гг. — в Тбилисском университете, а в 1930—1948 гг. — в Тбилисском медицинском институте).
- 1922 г.** Организовал ото-рино-ларингологическое отделение в Республиканской центральной клинической больнице.
- 1923 г.** Организовал стоматологическую клинику при Тбилисском ун-те.
- Избран членом президиума ассоциации хирургов СССР и Ученого совета НКЗ Грузинской ССР.
  - Командирован Ученым советом Тбилисского ун-та в Россию и Германию.
- 1924—1925 гг.** Избран деканом лечебного факультета Тбилисского ун-та.
- 1925 г.** Создал в Тбилиси курсы зубных техников.
- 1925—1937 гг.** Директор Республиканского центрального клинического ин-та НКЗ Грузинской ССР.
- 1930 г.** Организовал ортопедическо-травматическое отделение в Республиканском центральном клиническом ин-те.
- 1932 г.** Создал Центральную станцию переливания крови в Грузии.
- 1933 г.** Создал хирургическую секцию общества врачей Грузии.
- 1934 г.** Создал онкологическое отделение в Республиканском центральном клиническом ин-те.

- 1935 г.** Организовал отделение торакальной хирургии и отделение костно-суставного туберкулеза в Республиканском центральном клиническом институте.
- Избран заведующим кафедры переливания крови Тбилисского ин-та усовершенствования врачей.
  - Избран председателем второго съезда хирургов Закавказья.
- 1935—1948 гг.** Организатор и директор Научно-исследовательского ин-та переливания крови НКЗ Грузинской ССР.
- 1939—1948 гг.** Избран депутатом Тбилисского городского Совета депутатов трудящихся.
- 1940 г.** Награжден медалью «Отличник здравоохранения».
- 1941 г.** Назначен старшим консультантом эвакогоспиталей Грузинской ССР.
- Присвоено звание — заслуженный деятель науки Грузинской ССР.
- 1942 г.** Награжден почетной грамотой НКЗ СССР.
- Награжден орденом «Знак почета».
- 1943 г.** Награжден орденом «Трудового Красного знамени».
- 1944 г.** Избран действительным членом Академии наук Грузинской ССР.
- Избран действительным членом Академии медицинских наук СССР.
  - Награжден медалью «За оборону Кавказа».
- 1945 г.** Награжден медалью «За доблестный труд в Великой Отечественной войне 1941—1945 гг.»
- Награжден медалью «За победу над Германией в Великой Отечественной войне 1941—1945 гг.»
- 1946—1948 гг.** Основатель и директор Ин-та экспериментальной и клинической хирургии и гематологии АН Груз. ССР.
- 1947 г.** Основал хирургическое общество Грузии.
- 1948 г.** 8 октября скончался.